

BR

THE ARTS
Los Angeles Times

Artist Sits Amid War Horror Painting Poses and Peasants

By Arthur Miller
[CUTTER from the column of the artist in Berlin...]

Brush Strokes

RODOLPH JACOB: "The Artist's House" is a drawing... [Text continues with details about the artist's work and the house depicted in the photo.]

LEISURE

One group out against thefts

Roman sculpture relief that was stolen from an Italian museum but recovered.

By Lisa Salas-Cohen
Constante Lowenthal hopes that members of...

Antiques

the art world to take their... [Text discusses the art world's response to thefts and the role of organizations like the International Foundation for Art Recovery.]

Antiques

the art world to take their... [Continuation of the article on art thefts and recovery efforts.]

Antiques

the art world to take their... [Further details on the art world's efforts to combat thefts.]

Antiques

the art world to take their... [Continuation of the article on art thefts.]

Antiques

the art world to take their... [Final part of the article on art thefts.]

Antiques

the art world to take their... [Continuation of the article on art thefts.]

A book that reviews a year in photojournalism

"Loisaida," a New York street-scene series, which won the Canon Essay Award.

By Gary Hartman
Journalists with cameras work every day on the front lines recording life's quiet and busy moments for readers of their publications. At year's end, additional time and effort goes into preparing the year's most successful efforts for entry in the Pictures of the Year (POY) competition...

EXHIBITIONS

Children in the streets... [Text lists various art exhibitions and galleries, including mentions of children's art and street photography.]

EXHIBITIONS

Children in the streets... [Continuation of the exhibition listings.]

EXHIBITIONS

Children in the streets... [Further details on art exhibitions.]

EXHIBITIONS

Children in the streets... [Continuation of the exhibition listings.]

BUY BONDS - BUY REAL ESTATE - BUILD

In the World of Art
[Text related to art market and real estate.]

BERKELEY ART MUSEUM
3270 Shattuck Avenue, 2 to 9 week days, 2 to 6 Sundays.
Through November 31, oils by Bela Kadar, art objects costing \$1000-15000.
Kadar Works Are At Art Museum

World's Paintings At 31st Biennale
[Text about the 31st Biennale exhibition.]

BACK TO SCHOOL with money
[Text about school supplies and equipment.]

THE ARTS
Los Angeles Times
[Text about art news and events.]

ART
Foreign Parisians
Water Colors, Prints and Drawings
Of Seven Cosmopolitan Talents
By Alexander Fried

Miss Bliss says adieu
[Text about Miss Bliss.]

Avant Garde
[Text about avant-garde art.]

Fleming's Hungarian show captures an era of change
[Text about Fleming's Hungarian show.]

Guide Through New York Art Land
Hungarian Modernist
[Text about New York art and Hungarian modernism.]

ART
Foreign Parisians
Water Colors, Prints and Drawings
Of Seven Cosmopolitan Talents
By Alexander Fried

Avant Garde
[Text about avant-garde art.]

Fleming's Hungarian show captures an era of change
[Text about Fleming's Hungarian show.]

In Gallery and Studio
[Text about gallery and studio work.]

ART
Foreign Parisians
Water Colors, Prints and Drawings
Of Seven Cosmopolitan Talents
By Alexander Fried

Avant Garde
[Text about avant-garde art.]

Fleming's Hungarian show captures an era of change
[Text about Fleming's Hungarian show.]

WHAT'S NEW
[Text about new art and exhibitions.]

ART
Foreign Parisians
Water Colors, Prints and Drawings
Of Seven Cosmopolitan Talents
By Alexander Fried

Avant Garde
[Text about avant-garde art.]

Fleming's Hungarian show captures an era of change
[Text about Fleming's Hungarian show.]

Oakland
San Francisco
Los Angeles
San Diego

New York
Pittsburgh
Philadelphia

Phoenix

Texas

KÁDÁR BÉLA

- Arizona Republic Sun - 1962
- Brooklyn Times Union - 1928
- Oakland Tribune Sun - 1929
- Pittsburgh Post Gazette - 1931
- The Brooklyn Citizen Sun - 1928
- The Burlington Free Press - 1988
- The Cincinnati Enquirer - 1931
- The Philadelphia Inquire Sun - 1930 - 1987
- The San Francisco Examiner Sun - 1959
- New York Herald Sun - 1921

1. Manhattan Skyline, 1930

2. Közlekedési rendőr New Yorkban, 1920-as évek

3. New York, 1920-as évek

„Engem Herwarth Walden fedezett fel 1922-ben. Azelőtt nem voltam ismert művész és neki köszönhetem, hogy a kiállításom óta számon tartanak” – nyilatkozta egy későbbi interjúban Kádár Béla.¹

Az 1920-as években Kádár már sikeres és elismert festő volt Németországban, és rendszeresen szerepelt a legendás berlini Der Sturm Galéria tárlatain. Katherine S. Dreier, a New York-i Société Anyonome elnöke 1926-ban látogatott

Berlinbe, hogy anyagot gyűjtsön egy tervezett kiállításához a Brooklyn Múzeumba, melynek célja a nemzetközi modern festészet bemutatása volt. A Sturmban választotta ki többek közt Kádár alkotásait is. Az 1926-os brooklyn-i kiállításson figyelt fel Kádár képire a múzeum igazgatója, aki egy másik lehetőséget ajánlott Kádárnak: meghívta, hogy legújabb műveivel részt vegyen a – fentebb már említett – kollektív tárlaton 1928-ban. A bemutatón Kádár személyesen

vett részt, majd kinti barátainak is köszönhetően, egy teljes évet töltött Amerikában.

Kádár még Budapesten ismerkedett meg és kötött életre szóló barátságot a világhírű csellós, Deák Istvánnal és családjával.² Kádár maga is rajongott a zenéért, kiválóan játszott zongorán, gyerekeit pedig komoly zenei képzésben részesítette. Szünetében végigkíséri az életművet, képein gyakran láthatunk koncertező muzsiku-

sokat és különféle hangszereket, leggyakrabban hegedűt, nagybőgőt vagy éppen csellót.

Deák István professzionális menedzseri tevékenységet látott el, és sokat dolgozott azért, hogy Kádár nevét ismertté tegye Amerikában, kiállításokat, bemutatókat szervezett a számára azután is, hogy a művész hazatért Budapestre. Ebben nagy segítségükre volt az ismert kritikus, kurátor és művészeti író, Christian Brinton

(1870-1942), aki Kádár philadelphiai katalógusának bevezetőjét írta, és aki maga is több képet vásárolt tőle. Brinton művészetelméleti tevékenysége mellett komoly gyűjtő is volt, érdeklődése középpontjában az orosz avantgárd és a kubizmus állt. A húszas években kiállítást rendezett többek közt Natalia Goncsarovának és Mihail Larionovnak. Kifinomult kvalitásérzékeny, karizmája, elkötelezett szenvedélye, mellyel fáradhatatlanul kutatta és kereste a progresszív

festőket, majd felkarolta őket és egyengette útjukat, a korabeli amerikai művészettörténet legendás, megkerülhetetlen figurájává tették. Hagyatékát – köztük számos kiváló Kádár festménnyel – a Philadelphia Museum of Art őrzi.

Brinton sokat dolgozott együtt Dreierrel a Sociéte Anonyme kiállításainak és programjainak szervezése során, és nemcsak a Sturmban látta Kádár képeit, de 1925-ben személyesen

2. Deák István portréja egy amerikai újságban, 1930 körül

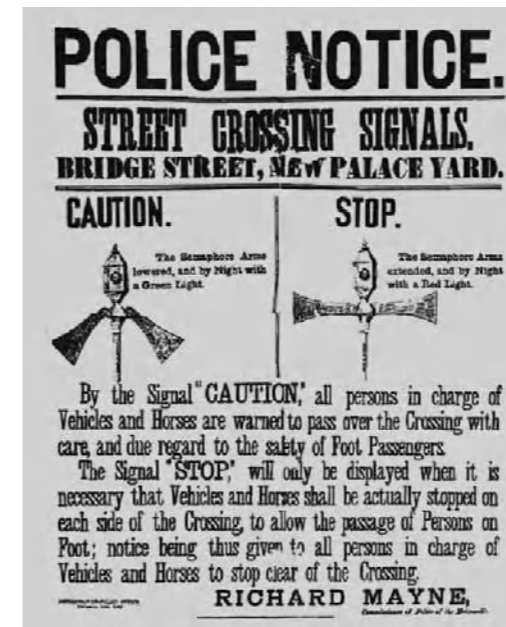
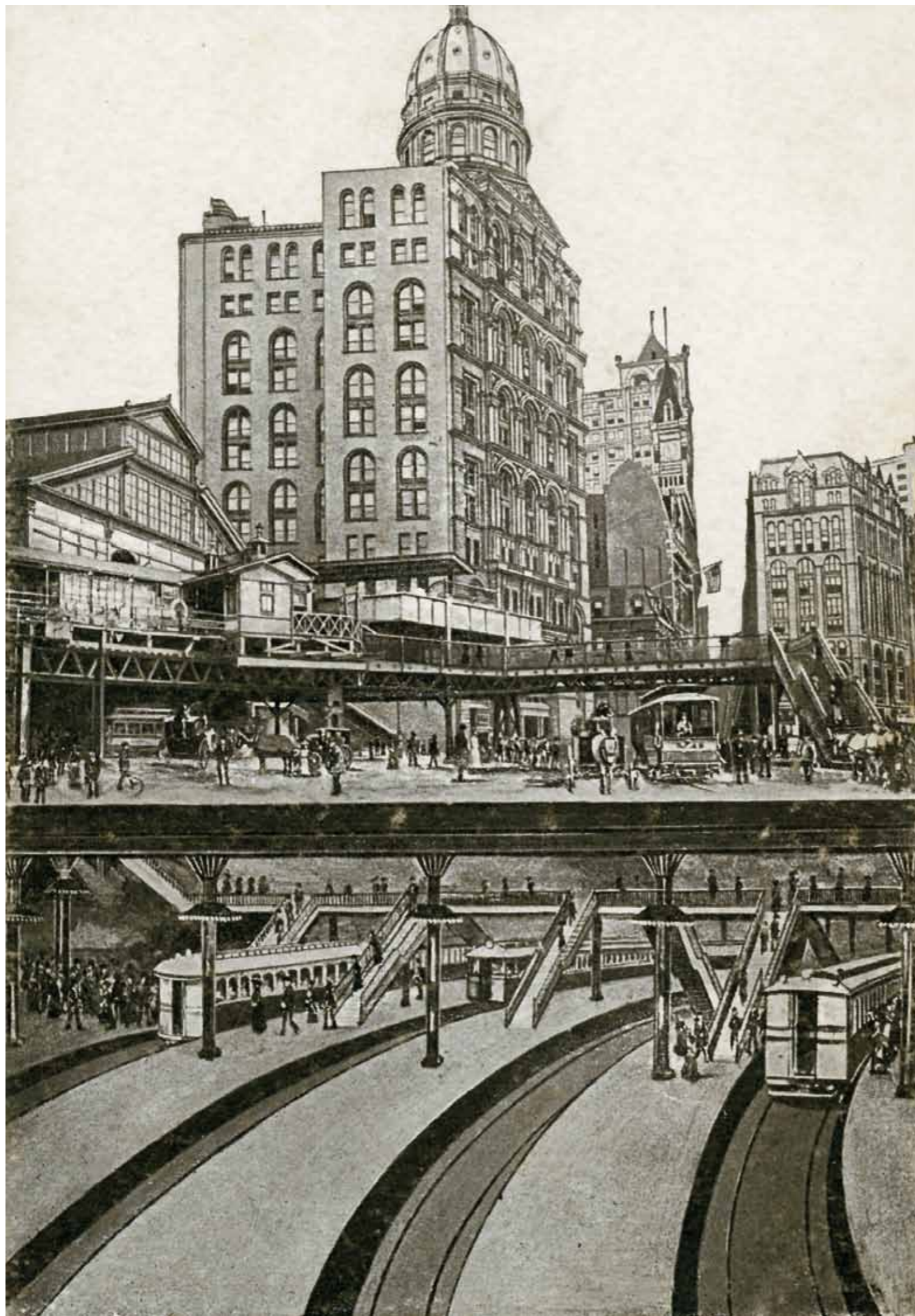

5. Mark Rothko: Metrőbejárat, 1938

6. Fernand Léger: Városban, 1919

7. Tájékoztató a közlekedési lámpák működéséről, 1920-as évek

8. Kádár Béla: Forgalmirányító New Yorkban, 1929, részlet a 62. tételből

látogatott el Budapestre, hogy megismerkedjen Kádárral, akit Chagall és Campendonk mellett a Dorfbild (falusi életkép) legnagyobb mesterei között tartott számon.

Brinton irigylésre méltó kapcsolati tőkével rendelkezett, és ismeretségi köre igencsak szerteágazó volt. És itt össze is érnek a szájak: Dreier mellett szoros kapcsolat fűzte Deák Istvánhoz is. Több tucat kiállítást rendeztek Kádárnak Amerika különböző részein, a tárlatokhoz kapcsolódó tanulmányokat pedig rendszerint Brinton írta. Brinton és a Deák család számos képet vásároltak, illetve kaptak ajándékba is a művésztől, és minden bizonnyal közvetítettek is kinti barátaik részére Kádár képeket.

Scheiber Hugóval ellentétben, akit megigézett a nyüzsgő metropolisz és sokat festett Berlinben, Kádár inkább Budapesten alkotott és otthoni műterméből vitte ki a képeit a Sturmba. Feltehetően New Yorkban sem cselekedett másképp, ám nemrégiben két izgalmas darab került elő a tengerentúlról, melyek egykor a Deák gyűjteménybe tartoztak, és szerepeltek is a San Diego-i kiállításon 1962-ben, melyet a hátoldalon lévő raglapok is tanúsítanak.³

A húszas években, még az automata közlekedési lámpák megjelenése előtt, a rendőröknek kellett kezelnie a forgalom irányításához szükséges lámpákat. Kádár képén a rendőr éppen úgy állítja be a lámpát, hogy a gyalogosan közlekedők kaphassanak elsőbbséget az autókkal és a lovaskocsikkal közlekedőkkel szemben – éppen úgy, ahogyan egy korabeli rendőrségi tájékoztató is ismerteti a lámpák megfelelő használatát és jelzéseit. Háta mögött pedig a jellegzetes manhattani felhőkarcolók magasodnak.

A másik képen egy nyüzsgő New York-i metróállomás látható. A Roaring Twenties, vagyis a dübörgő húszas évek alatt New York fejlődése jelentősen felgyorsult. Lakosság száma már bőven 5 millió fő fölé volt, új lakónegyedek és hatalmas felhőkarcolók épültek. A közösségi közlekedés modernizálása is elengedhetetlen volt az egyre növekvő népesség számára, így újabb és újabb metróvonalak épültek.

A most aukcióra kerülő két alkotás egészen kivételes, szinte unikális az életműben, emléket állítva Kádár Amerika-élményének, a manhattani felhőkarcolóknak, a nyüzsgő metropolisznak és a sodró emberáradatnak.

KELEN ANNA

1 Gergely Mariann: Melankolikus utazás. Kádár Béla. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2002. 48-49.
 2 Bővebben ld: Kádár Béla - Válogatás egy amerikai magángyűjteményből. Deák István és Deák Imre. Szerk.: Gergely Mariann. Budapest, Virág Judit Galéria, 2012
 3 Kiállítva: Paintings and drawings by Bela Kadar. The Fine Arts Gallery of San Diego, San Diego, 1962. január 4 – 28., katalógus: 62 és 67 (Subway, 1929 és Traffic Cop, 1929 címen)

← 8. A Brooklyn Bridge-i metrómegálló, New York. Illusztráció, 1920

